

REFERAT

Løpenr.: 15359/18
Saknr.: 13/2094-111
Ark.nr.: L00SAKSARKIV
Saksbeh.: Julija Plavin
Dato: 20.03.2018

GJELDER:

Referat fra regionalt planforum 8. mars 2018

MØTESTED: Fylkeshuset i Tromsø, Strandveien 13, fylkesrådssalen i 5. etasje

DATO: 8. mars 2018

VARIGHET: kl. 10.15 – ca. 15.30

Til stede på møtet:

- Bjørg Kippersund, Planavd. Troms fylkeskommune (TFK), (møteleder)
- Julija Plavina, Planavd. TFK (referent)
- Stine Larsen Loso, Planavd. Troms fylkeskommune (sak 2)
- Anne Øvrejorde Rødven, Planavd. TFK
- Margareth Wegner S., Planavd. TFK
- Randi Ødegård, avd for kulturvern, TFK
- Harald Johnsen, avd for kulturvern, TFK
- Frode Mikalsen, næringsetaten, TFK (sak1)
- Toril Skoglund, idrett og folkehelse, TFK (sak 1,2)
- Geir Bye, samferdselsetaten, TFK(sak 1,2)
- Jarle Magnar Bratbak-Pedersen, næringsetaten, TFK (sak1)
- Kristina Forsberg, idrett og folkehelse TFK (sak 2)
- Rudi Johan Angell Mikalsen, idrett og folkehelse TFK (sak 2)
- Oddvar Brenna, Plan- reindrift- og samfunnsikkerhetsavd. Fylkesmannen i Troms
- Kjell-Magne Johnsen, miljøvernavdelinga, Fylkesmannen i Troms (sak 1)
- Per Kristian Krogstad, miljøvernavdelinga Fylkesmannen i Troms (sak 1)
- Aasheim, Anders, helse- og omsorgsavd., Fylkesmannen i Troms (sak 2)
- Anita Andreassen, NVE
- Ann Kristin Strandheim, Husbanken (sak 2-4)
- Kari Olrich Sørebo, Forsvarsbygg (sak 1)
- Tom Hansen, Fiskeridirektorat (sak1)
- Anne Nesbakken, Mattilsynet (sak 2-4)
- Linda Normann Knutsen, Statens vegvesen
- Kjell Vang, Statens vegvesen
- Hanne Vangen, Statens vegvesen
- Sak 1:
- Inger Andreassen- prosjektleder/ Lenvik kommune
- Eva Ottosen nesteleder Planutvalg/ Gratangen kommune
- Jan Inge Lakså –prosjektansvarlig/ Harstad kommune
- Yngve Wingstad, Målselv kommune
- Wenche Bergum Sørreisa kommune
- Sak 2 og 3:
- Marte Gerd Lifjeld, kommune- og arealplanlegger
- Kåre Pedersen, konsulent, landbruk.
- Sak 4
- Wenche Bergum, Fagleder landbruk, miljø og natur, Sørreisa kommune

Sakliste:

Alle saksdokumenter er tilgjengelige på:

<http://www.tromsfylke.no/#/innhold/tjenester/planlegging/regionalt-planforum/sakliste-og-referat/>

SAK 1. Kystplan Sør- og Midt-Troms - runde II - revidering

Inger Andreassen presenterte planarbeidet.

Knappt to år etter vedtak av forrige kystplanprosjekt ser en at planene ikke i tilstrekkelig grad tar høyde for forventet vekst og aktivitet innenfor den marine næringen, Utviklingen innen Marin sektor går raskt (ny kunnskap og nye aktiviteter produseres fortløpende) og interessekonflikter øker. 7 av dagens lokaliteter er ikke tatt i bruk av ulike årsaker, fortrinnsvis at de ikke er egnet. Mangler areal for nye arter.

Et antydnet fremtidig mål for vekst krever inntil 1-2 nye lokaliteter årlig og i tillegg justering av eksisterende lokaliteter.

Følgende kommuner har sluttet seg til en revidering: Berg, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Lenvik, Skånland, Tjeldsund, Målselv, Sørreisa, Torsken og Tranøy. Ny kystplan vil ha en planhorisont fra 2018-2028. Målet er å legge ut planprogram til høring før påske. Ønsker en åpen prosess med enkel tilgang til prosessdokumenter og innspill via nettside.

Viktige problemstillinger:

- Fiskeri
- Friluftaktiviteter/turisme, rekreasjonsområder og bomiljø i strandsonen
- Kulturmiljø/kulturminner
- Forsvarets områder, sambruk av øvings- og skytefelt
- Sårbare bestander av marine og anadrome villfiskarter
- Sjødeponi, dumping og deponeringsområder for muddermasser
- Havner, og småbåthavner og andre tiltak som ligger i strandsonen.

Mattilsynet må sterkere på banen og tidligere med i prosessen enn sist, beklagelig at de ikke kunne delta i dag!

Innspill:

- Flott presentasjon og godt opplegg for videre arbeid
- Må unngå omkamper på tidligere foreslåtte lokaliteter
- Vurdering av samfunnsinteresser mot andre hensyn er vesentlig. Helhetstenkning er viktig, sjøen er stadig mer attraktiv også for annen type næring
- Vurder beskrivelse av ulike tema i planprogram (kap 3.3) – Akvakultur er tydelig, bl.a. natur- og landskapsverdier mindre synlig
- Vurder visualisering av landskapspåvirkning
- Kom gjerne tilbake til planforum med planforslag, før høring
- Nye fiskeridata er innhentet, bruk disse.
- Målselv kommune har stor verdiskapning rundt laksefiske og er opptatt av beskyttelse av Målselvvassdraget både mot lus og genetikk-utfordringer.
- Mye skjer innen teknologiutvikling. Økning av produksjon innebærer ikke bare mer fisk. Lokalitetsstruktur er veldig viktig.
- Nofimas rapport [kartlegging av planpraksis etter pbl i sjøområdene](#) har bl.a. fokus på erfaringer med konsekvensutredninger. Denne kan være nyttig i det videre planarbeidet
- Medvirkning; egne dialogmøter med sektormyndigheter støttes.
- Friluftsliv: Opplegg for konsekvensutredning ser bra ut, strandsonen er særlig viktig. Send til FNF ved høring – invitere til arbeidsgruppe?

- Arbeid med marint vern er startet opp, mye skal på plass i 2018. Viktig med dialog her
- Bra at det er kontinuitet i arbeidet - kompetanse og erfaring fra mye nybrottsarbeid i forrige runde er en god ressurs

Innspill på e-post fra mattilsynet om avstands anbefalinger for oppdrettsanlegg følger her:

Hei

Slik jeg forsto vedlagt notat til møtet ønsket dere å få en redegjørelse av Mattilsynets anbefalinger til minsteavstand mellom anlegg, ønsket lokalitetsstruktur i forhold til fiskehelse/smittepress mm.

Ved etableringssøknader forholder Mattilsynet seg til etableringsforskriften (**Forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv**). Det vil være § 7 som legger føringene for minsteavstand, struktur mm.

§ 7 sier:

« For at godkjenning skal kunne gis må etableringen av akvakulturanlegget, eller akvakulturområdet for bløtdyr, ikke innebære uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder smitte inn til akvakulturanlegget eller akvakulturområdet for bløtdyr og dets omkringliggende miljø.

I vurdering av smittefaren skal det legges særlig vekt på avstand til vassdrag, annen akvakulturrelatert virksomhet og til grupper av akvakulturanlegg. Det skal også legges vekt på hvilken art som skal produseres, driftsform og produksjonsomfang.

For akvakulturanlegg i sjø og akvakulturområde for bløtdyr, unntatt havbeite, vurderes avstand til annen akvakulturrelatert virksomhet og vassdrag i hovedsak ut fra plassering av produksjonsenhetene. For akvakulturanlegg på land vurderes avstand til andre akvakulturrelaterte virksomheter og vassdrag i hovedsak ut fra vanninntak og avløp.

Det skal foreligge et internkontrollsystem som sannsynliggjør at krav til smittehygienisk og velferdsmessig forsvarlig drift, herunder beredskapsplan, risikobasert helsekontroll, opprettholdelse av god vannkvalitet og journalføring, kan etterleves.

Akvakulturanlegget skal kunne ivareta artens krav til et godt levemiljø. Det skal være sikkerhet for tilstrekkelig tilførsel av vann av egnet kvalitet. Anlegget skal være slik lokalisert og konstruert at risikoen er lav for at akvakulturdyrene påføres skade eller unødige påkjenning. Ved vurdering av velferden skal opplysninger om anleggets utforming og utstyr samt dets plassering på lokaliteten vurderes opp mot produksjonsform og vanndata.

Det kan stilles vilkår til godkjenningen.»

Mattilsynet sendte 07.01.2017 ut et brev til næringen med tittel; «Praktiseringen av forebyggende tiltak for å bedre fiskehelsen og fiskevelferden styrkes». Jeg har lagt ved en kort oppsummering fra dette brevet nedenfor:

Drift i koordinerte brakkleggingsgrupper er et viktig smitteforebyggende tiltak. Dersom driften av anleggene er slik at grupper av anlegg brakklegges samtidig og regelmessig, uavhengig av om det er påvist alvorlig smittsom sykdom, vil det ha flere fordeler.

Mattilsynet vil i større grad kreve koordinerte brakkleggingsgrupper ved godkjenning av driftsplaner og behandling av søknader om etablering og utvidelser av akvakulturanlegg.

Mattilsynet vil bruke hjemmelen i akvakulturdriftsforskriften § 40 ved godkjenning av driftsplaner for å fremme drift i koordinerte brakkleggingsgrupper.

Mattilsynet øker den anbefalte minsteavstanden for mindre akvakulturanlegg (anlegg med en MTB på inntil 3600 tonn). Utenfor koordinerte brakkleggingsgrupper vil den anbefalte minsteavstand på fem km gjelde for alle anlegg uavhengig av størrelsen på anlegget, I de fleste tilfeller vil etablering av

nye anlegg utenfor koordinerte brakkleggingsgrupper ikke bli godkjent hvis de er nærmere enn fem kilometer.

Avstand mellom anlegg innenfor koordinerte brakkleggingsgrupper

- Risikoen for spredning av smitte ved nyetablering eller utviding kan være akseptabel ved kortere avstander enn fem km dersom brakkleggingen i området er koordinert.
- Avstanden mellom anlegg innenfor en brakkleggingsgruppe kan være kortere dersom alle praktiserer fire uker samtidig brakklegging, i tråd med korresponderende driftsplaner. Avstanden mellom anleggene innenfor en slik gruppe kan også være kortere enn 2,5 km.
- Når Mattilsynet vurderer risikoen for spredning av smitte, vil vi også legge vekt på antall anlegg og mengde fisk innenfor brakkleggingsgruppen, og sykdomssituasjonen i området.
- Nye anlegg som skal etableres innenfor en koordinert brakkleggingsgruppe, må tilpasse seg det etablerte driftsmønsteret. Ved godkjenning av nye anlegg innenfor en gruppe, vil Mattilsynet sette som vilkår at brakkleggingen skal være koordinert med allerede etablerte rutiner for brakklegging.

Etablering av anlegg i grenseområdene mellom foreslåtte produksjonsområder

Nærings- og fiskeridepartementets forslag om etablering av produksjonsområder er basert på at det skal være minst mulig utveksling og smittespredning av lakselus mellom produksjonsområdene. Mattilsynet legger til grunn at etablering av nye anlegg ved grensen mellom to produksjonsområder innebærer en uakseptabel risiko for spredning av smitte dersom etableringen fører til økt utveksling av lakselus mellom produksjonsområdene. Mattilsynet vil derfor avslå slike søknader.

Kort oppsummert avstandskrav:

Sjøbaserte matfiskanlegg til og med 3600 tonn maksimalt tillatt biomasse:

Anbefalt minsteavstand på 5 km i sjø til: fiskeslakterier/tilvirkingsanlegg, stamfiskanlegg, inntaksledning for landbaserte settefiskanlegg, yngel eller settefiskanlegg i sjø, store notvaskerier (som tar imot nøter fra lokaliteter utenfor det lokale nærområdet), grupper av akvakulturanlegg) og store matfiskanlegg. Anlegg som ikke tilhører en koordinert brakkleggingsgruppe.

Anbefalt minsteavstand på 2,5 km i sjø til: andre sjøbaserte matfiskanlegg, landbaserte matfiskanlegg og viktige lakseførende vassdrag (det siste gjelder anlegg for anadrom fisk).

Anbefalt minsteavstand på 1,5 km i sjø til: låssettingsplasser i henhold til gjeldende kommuneplan, skjellanlegg og viktige transportruter (farleder) for levende oppdrettsfisk. Når det gjelder låssettingsplasser og skjellanlegg gjelder denne anbefalte minsteavstanden for alle typer akvakulturanlegg.

Sjøbaserte matfiskanlegg større enn 3600 tonn MTB (alle arter):

Avstand fra store matfiskanlegg til annen akvakulturvirksomhet kan i prinsippet vurderes på tilsvarende måte som avstand mellom grupper av akvakulturanlegg, (dvs. 5 km anbefalt minsteavstand til annen akvakulturrelatert virksomhet med unntak av skjellanlegg).

Kortere avstand kan tillates i koordinerte brakkleggingsgrupper.

Sjøvannsbaserte matfiskanlegg på land (alle arter):

Som hovedregel gis søknader om etablering eller utvidelse av landbaserte matfiskanlegg godkjenning til etablering eller utvidelse dersom øvrige krav oppfylles, under forutsetning av at inntakspunktet for sjøvann oppfyller følgende minsteavstander i forhold til annen

oppdrettsvirksomhet:

Anbefalt minsteavstand på 5 km i sjø til: fiskeslakterier/tilvirkingsanlegg og store notvaskerier.

Anbefalt minsteavstand på 2,5 km i sjø til: sjøanlegg med fisk opp til 3600 tonn MTB, utslippspunktet for landbasert anlegg.

For sjøvannsbaserte matfiskanlegg på land skal plasseringen av avløpsledningen vurderes. Som hovedregel bør landbaserte matfiskanlegg ha utløp til sjø. Utslippspunktet bør ligge dypt, uten gjennomslag til overflaten. Utslippspunktet for avløpsvann bør oppfylle følgende minsteavstand:

Anbefalt minsteavstand på 5 km i sjø til: stamfiskanlegg, yngel eller settefiskanlegg i sjø, sjøvannsinntak for landbaserte settefiskanlegg og store matfiskanlegg (større enn 3600 tonn MTB).

Anbefalt minsteavstand på 2,5 km i sjø til: andre matfiskanlegg.

Avstandene kan reduseres dersom søkeranlegget desinfiserer inntaks- og/eller avløpsvann.

Sjøvannsbaserte matfiskanlegg på land som ikke har avløp til sjø bør ha avløpsvann som behandles og kontrolleres i henhold til forskrift om desinfeksjon av inntaksvann og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet, eller annen behandling fastsatt av Mattilsynet.

Videre vil Mattilsynet anbefale å unngå områder som er lite egna i utgangspunktet, f. eks nærhet til utslipp av fra industri og kloakk (Matlovens § 7 «Virksomheten skal sørge for at plassering, utforming og drift av aktiviteter er hygienisk forsvarlig»).

SAK 2. KÅFJORD KOMMUNE – kommunedelplan for folkehelse

Planprogrammet var på høring i mars i fjor. Kommunen ønsker å presentere planprosessen og forventninger til sluttresultatet.

Marte Gerd Lifjeld presenterte planarbeidet.

- Ser på folkehelse som et tverrfaglige tema og gjelder alle sektorer i kommunen.
- Innarbeides på sikt i kommuneplanens samfunnsdel
- Planens mål:
 - o Å bevisstgjøre kåfjordinger hvilke grep en selv kan gjøre for å leve litt bedre enn i dag.
 - o Å bli enige om prioritering av å bruk ressursene i fremtiden.

Innspill:

- Planen er absolutt relevant for planforum
- Godt utgangspunkt for videre arbeid
- Omtal gjerne frivillighet ved gjennomføring av tiltak
- Se på oversiktsdokumentet helsetilstand og påvirkningsfaktorer, kan annen statistikk enn helsetilstand tas inn? F.eks. finnes det oversikter over skader/ulykker i kommunen
- Ta gjerne inn mer informasjon om barnefamilier- bosituasjon og boforhold, rus, universell utforming (inkluderende lokalsamfunn), eldre og funksjonshemmede.

- Marker gjerne på kart hvor og hvordan barn leker, hvor rullestolbrukere kan gå (i forhold til lysforhold, tilgjengelighet, bratthet osv).
 - God systematikk, god forståelse av folkehelseloven
 - Kåfjord gjør det litt annerledes enn det vanlige løpet jf. §§ 5 til 7 i folkehelseloven der man først lager en oversikt over helsetilstand i kommunen, tar inn mål og strategier for folkehelsen i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel for til sist å iverksette nødvendige tiltak. Kåfjord har valgt å lage en oversikt, deretter en KPD for å avklare satsinger (gjøres vanligvis i oversiktsarbeidet), lage mål og strategier (gjøres vanligvis i samfunnsdel og arealdel) og deretter tiltak. Dette er ok så sant man oppnår målet: Å legge grunnlag for en god helse i befolkningen.
 - Oversiktsarbeid skal gjøres skriftlig hvert 4. år – før arbeidet med planstrategi påbegynnes. Husk å lage et sammendrag av oversikten – som viser de viktigste innsatsområdene – de som politikerne kan jobbe med politisk (prioritere, bevilge, framsnakke, vise interesse)
 - Bruk gjerne befolkningsundersøkelser (eks. Ungdata, Saminor)
 - Tre hovedmuligheter for videre arbeid:
 1. Redusere faktorene i samfunnet som gir dårlig helse (eks. frafall fra utdanning, omfang av uføretrygd), og styrke faktorene som gir god helse (f.eks. arbeid, muligheter for fellesskap)
 2. Ta befolkningens helse på alvor, politisk og administrativt – la folkehelse bli et politikkområde! Det er motoren i et godt lokalt folkehelsearbeid.
 3. Holdningskampanjer i befolkningen. Metodisk krevende, med usikkert utfall.
- På faglig grunnlag anbefaler Fylkesmannen i Troms at hovedvekt legges på de to første.

- Kommunen skal kunne tilby nok drikkevann av god nok kvalitet
- Sjekk [nasjonale mål for vann og helse](#).
- Ha gjerne rullering av arealdelen i bakhodet også i dette arbeidet
- Velkommen til planforum med samfunnsdelen – og arealdelen.

SAK 3. KÅFJORD KOMMUNE – områderegulering Diupvik

Forslag til planprogram er på høring med frist for uttalelse 27. mars. Kommunen ønsker å presentere planprogrammet og ha en dialog/få innspill til temaer og prosess.

Marte Gerd Lifjeld innledet om planarbeidet.

Status på planarbeidet i deg:

- Planprogram ute på høring fra 9.1.2018 til 27.3.2018;
- Workshop med innbyggere 9.3.2018;
- Møter med lag og foreninger, innbyggere og næringsaktører.

- planavgrensning tilsvarer gammel KDP
- Viktige tema: kulturminner/kulturmiljø – mange verdier her
- Jordbruk vs. Boliger/hyttefelt
- Legge til rette for felles bruk av strandsonen
- Fiskeindustri vs. Fritidsbruk
- Legge til rette for vekst der det er behov
- Vegnett

Innspill:

- Planprogrammet skal være et arbeidsverktøy for videre planarbeid. Kartlegging av hva som skal utredes i forhold til påvirkning på miljø og samfunn
- Hva som finnes i området i dag kommer ikke frem av planprogrammet
- Savner også en tydeligere strategi for ønsket utvikling, ikke alt bør overlates til selve planarbeidet – ta med det som er kjent, konkrete planer/initiativer
- Stort potensial for funn av kulturminner, kulturetaten ønsker å undersøke planområdet
- Mye krigsminner, bl.a. en fangeleir (ikke kartfestet)
- Valg av plantype; reguleringsplan gir krav om undersøkelser etter kulturminneloven § 9 for hele planområdet.
- Plangrensene må fastsettes for beregning av budsjett for kulturminneundersøkelser
- Behov for egen dialog med kulturetaten i TFK
- Planen inneholder mye areal i sjø. Varselet må derfor sendes marinarkelolog ved Tromsø museum – universitetsmuseet. Etter kulturminnelovens § 14 er Tromsø museum rette myndighet for forvaltning av kulturminner under vann i Nord-Norge nord for Rana kommune.
- Viktig med helhetlig vurdering og gode vurderinger av hvorfor arealet skal omdisponeres fra dyrka mark/jordbruk
- Reindrift må tas inn i konsekvensutredningen
- Drikkevannsforsyning- det må nok vann av god nok kvalitet og dette må redegjøres for.
- Akva-Ren AS har produksjon i området i dag. Viktig å ivareta denne næringsvirksomheten for regionen, må også ha mulighet for utvidelse. Kan være i konflikt med fritidsbebyggelse og boligbebyggelse pga lukt.
- Boligbebyggelse. Legg gjerne til rette for ulike boligtyper mtp. størrelse, kvalitet, universell utforming, å bo hele livsløpet, energiløsninger osv.
- Tilrettelegging av strandsone krever også parkeringsplasser for allmennheten
- Trafikkløsning må være et tema i planen, flere utfordringer – bl.a. tid for planlegging av omlegging E6 (dialog med vegvesenet).
- Behov for et stedsutviklingsprosjekt som grunnlag for arealplanen. Hva er mulig og ønskelig i området?

- Kommunen har en god innfallsvinkel til arbeidet – lykke til med workshop i morgen – velkommen tilbake i planforum

SAK 4: SØRREISA KOMMUNE – områderegulering Sørreisa sentrum

Temaet var sist oppe i planforum 23. mars i 2017. Siden da har kommunen byttet mannskap, og ønsker nå en ny runde med planforum, med tanke på innspill til å få ferdigstilt høringsutkast til planprogram.

Wenche Bergum presenterte status for planarbeidet. Ønskelig å vedta planprogrammet før innleid konsulent overtar det videre planarbeidet.

Innspill:

- Hvilke nye tiltak omfatter planen?
- Hva slags utvikling vil man ha i sentrum?
- Flott med oppryddingsarbeid i planer i området. Sentrum fremstår veldig fragmentert i dag med miks av dyrkamark, næring og bolig.
- Potensial for fortetting – sanering?
- Husbanken støtter transformasjons- og fortettingsprosjekter. Ulike boligtyper bør vurderes (hele livsløpsbruk, universell utforming, eldre, barn/unge osv).
- Bør legges til rette både for ordinære boligfelt og kommunens egne behov.
- NVE gir tilskudd til miljøtiltak langs vassdrag, kan være aktuelt her?
- Valg av plantype; reguleringsplan gir krav om undersøkelser etter kulturminneloven § 9 for hele planområdet.
- Planavgrensning: bør signalisere en utbyggingsstrategi – bygge innover eller utover?
- Ser en parallellitet med arbeidet med revisjon av KPA – strategiske valg må henge sammen

Neste møte i planforum 26.april 2018

20.3.2018,
JP/AØR/BJK